

המסע להורות:
הכנה רגשית
להורות

danamc@mta.ac.il
Masa.horut2022@gmail.com

תזכורת: מיתוס הבריאה

שורת נשים שקטה/ דליה קווה

כמו בבושקה רוסית,
בבה בתוך בבה,
בתוך בבה
מקפלות בי
אמי וסבתי
ואם אמה
וסבתה
וכל הדורות,
שורת נשים שקטה
כמו שדרה של כח

 המקדמת תר אגרימין

רוחות הרפאים בחדר הילדים –
Fraiberg, Adelson, & Shapiro (1975)

- דנים את ההורה לחזור על טרגדיות העבר שלהם עם הרך הנולד
- על התינוק נכפה העבר המעיק של הוריו מהרגע שהוא מגיע לעולם
- מעוצב על ידי הפגיעות של ההורה וחוויות העבר שלו או שלה

 המקדמת תר אגרימין

רוחות הרפאים בחדר הילדים –
Fraiberg, Adelson, & Shapiro (1975)

- טיפול במטבח
- טווייה בין העבר להווה, בין האם והתינוק, בין האם כאם לבים האם כתינוקת
- חוויות הילדות של האם משוחזרות פסיכולוגית עם התינוקת שלה

 המקדמת תר אגרימין

רוחות הרפאים בחדר הילדים –
Fraiberg, Adelson, & Shapiro (1975)

- מדוע האימא הזו אינה יכולה לשמוע את בכי התינוקת שלה?
- זוהי אימא שקול בכיה לא נשמע. יש שני תינוקות בוכים בסלון הבית.
- האימא סגרה את הדלת על התינוקת המת'יפחת בתוכה בדיוק כפי שסגרה את הדלת בפני התינוקת הבוכה שלה

"When this mother's own cries are heard, she will hear her child's cries"

מקדמות תר אגכים

מלאכים בחדר הילדים – Lieberman et al. (2005)

- חוויות של קבלת טיפול המתאפיינות ביצירת גש משותף בעלי עוצמה בין ההורה לילד, שבו הילד חש שמבינים אותו, מקבלים אותו ואוהבים אותו באופן כמעט מושלם.
- אלה מספקים לילד תחושה בסיסית של ביטחון וערך עצמי אשר ניתנת לשליפה כאשר הילד הופך להורה ומאפשרים גדיעה של הישגות הטיפול הלקוי.

מקדמות תר אגכים

מלאכים בחדר הילדים – Lieberman et al. (2005)

חשיפתם של מלאכים ככוחות מקדמי צמיחה בחייהם של הורים שחוו טראומה היא חיונית לעבודת הטיפול, באותה מידה שבה חשובים פירושן וגירושן של רוחות הרפאים.

מקדמות תר אגכים

מלאכים בחדר הילדים – Lieberman et al. (2005)

ברגעים חשובים, המלאכים בחדר הילדים נלחמים ברוחות הרפאים כדי לשמור על המעטפת המגוננת של אהבה הורית שעוטפת ילדים צעירים, ושואפים לתקן את הנוקמים בשכוחות אפלים מן העבר פורצים

מלאכים בחדר הילדים – Lieberman et al. (2005)

ההיזכרות והאינטגרציה לתוך המודעות של חוויות מוקדמות של בטחון, אינטימיות, ושמחה, יכולות לקדם הערכה מלאה יותר של יחסים מוקדמים עם דמויות טיפוליות ראשיות ולעודד תחושה מבוססת יותר של ערך עצמי ומושקעות רגשית ביעדים התפתחותיים מותאמים

תיאורית ההתקשרות

- נטייה מולדת ואוניברסלית להתקשר אל מי שמכונן קשרים הילד
- קשר רגשי נמשך בין הילד והמטפל.
- קשר רגשי זה מתפתח במשך שנת החיים הראשונה,
- אך ממשיך להתפתח ולהתגבש במשך תקופת הפעוּטוּת, הילדות ואף מעבר לכך.

(Bowlby, 1984)

עיקרי תיאורית ההתקשרות

- לפי תיאוריית ההתקשרות, התינוק האנושי נולד עם מערכת אינסטינקטיבית בעלת בסיס אבולוציוני, שמטרתה לבסס קשר טיפולי בין תינוק לאימו (Bowlby, 1969)
- לכל תינוק אנושי קיים צורך ראשוני בסיסי מולד לקשר
- המערכת פעילה מלידה אצל התינוק והאם גם יחד, ומעודדת אינטראקציות הדדיות החיוניות להישרדות התינוק והתפתחותו התקינה (Jansen et al., 2008).

SEED CENTER
המקדחת הירוקה

עיקרי תיאורית ההתקשרות

- מטרתה – קיום קשר קרוב עם הדמויות הראשונות המטפלות בו ומגנות עליו.
- זמינות קשר – התקשרות; איכות הקשר – איכות ההתקשרות
- בולבי טען כי כשם שחלבוניים וויטמינים חשובים לבריאות הגופנית, כך אהבה אימהית בביקורת ובילדות חשובה לבריאות הנפשית (Rutter, 1972)

SEED CENTER
המקדחת הירוקה

עיקרי תיאורית ההתקשרות

- להתקשרות שלוש מערכות התנהגותיות, הנמצאות ביחסי גומלין זו עם זו:
 - מערכת התקורה (למידה, סקרנות, עצמאות, מיומנות) **ילד**
 - מערכת ההתקשרות (הגנה וביטחון)
 - מערכת הטיפול ההורי (Caregiving) **הורה**

SEED CENTER
המקדחת הירוקה

מעגל הבטחון

ההורה שם לב לצרכים של הילד

בטיחות נפשית

חוק מבוטח

SEED CENTER
המקדמת תר אגביים

מעגל הביטחון

אמהות | נעם חורב

שתי הכנפיים של אמה שלי
איפשרו לי לגדול -

באחת היא נתנה לי דחיפה מרסקן,
ובשניה ריפדה את האדמה,
למקרה שאפול.

SEED CENTER
המקדמת תר אגביים

דפוס בטוח (B)

תינוק אשר חש בטוח במגעו עם דמות
ההתקשרות, משתמש בדמות
ההתקשרות כבסיס בטוח, ובאופן
חופשי מעורב בהתנהגות תגליתנית

SEED CENTER
המקדמת תר אגביים

SEED CENTER
המקדמת תר אגרי-טופ

"באה אליכם" – מירי מסיקה

כשעצוב ולא הולך
כשמפחיד ומסתבך
אני באה אליכם אני באה אליכם

האוסו שט על פני הכביש
כנראה גם הוא מרגיש
אני באה אליכם אני באה אליכם

אבא יגיד "הגיעה הנסיכה"
אמא ברגע מוארת משמחה
ילדה שלנו כמה התגעגענו
חכי מעט ילדה שלי
לפני שתגדלי

ילדה קצרה על שביל ארוך
לא תעצור לסגור השרוך
אני רצה אליכם אני רצה אליכם

והסיפור על הלשון
עף וכבר נכנס ראשון
אני רצה אליכם אני רצה אליכם

ילדה שלנו כמה התגעגענו
חכי מעט חכי מעט....

מילים ולחן: ידידי שחר

SEED CENTER
המקדמת תר אגרי-טופ

דפוס חרד

מאפיין ילד אשר חש לא בנוח או לחוץ
גם בנוכחות דמות ההתקשרות;
אינו משתמש בדמות זו כבסיס בטוח

SEED CENTER
המקדמת תר אגרי-טופ

דפוס חרד-מתנגד (C)

מאפיין ילד שמעוניין בקרבה אל דמות
ההתקשרות ובו-זמנית מגלה סימני
כעס כלפי אותה הדמות;
מסרב להיפרד מדמות ההתקשרות עד
כדי בלימת התנהגות תגליתנית בסביבה

SEED CENTER
מקדמת תר אג"ים

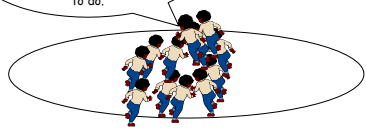
תינוק לא מאורגן/חסר אוריינטציה (D)

מראה באופן זמני העדר אסטרטגיה מסוימת,
על מנת להתמודד עם מצוקת הפרידה
ועם חזרתה של דמות ההתקשרות;
מראה דפוסי התנהגות לא יציבים כמו
גם התנהגויות מוזרות

SEED CENTER
מקדמת תר אג"ים

CIRCLE OF DISORGANIZATION

I need you but you are so frightened or frightening that I have no one to turn to and I don't know what to do.

© 2000 Cooper, Halfon, Morone & Powell

SEED CENTER
מקדמת תר אג"ים

Child Psychology in the 19-20th Century

- Granville Stanley Hall (1899): All that rot they teach to children about the little raindrop fairies with their buckets washing down the window panes must go. We need less sentimentality and more spanking."
- Luther Emmett Holt (1894): "Babies under six months old should never be played with," he wrote, "and the less of it at any time the better for the infant."

Child Psychology in the 19-20th Century

- **John B. Watson:** "Never hug and kiss them, never let them sit in your lap. If you must, kiss them once on the forehead when they say goodnight. Shake hands with them in the morning".
- When you are tempted to pet your child, remember that mother love is a dangerous instrument. An instrument which may inflict a never-healing wound, a wound which may make infancy unhappy, adolescence a nightmare, an instrument which may wreck your adult son or daughter's vocational future and their chances for marital happiness.

From the Press...(NY Times 1987)

- As recently as 1986 **infants** as old as 15 months were **receiving no anesthesia during surgery** at most **American** hospitals.
- Postoperative pain relief and analgesia for severe burns, cancer and similarly painful conditions **have also been widely withheld from babies** and small children.
- Especially prevalent in neonatal intensive-care nurseries, where analgesia is frequently omitted during such procedures as surgical insertion of chest tubes, arterial catheterization and intubation

